

Bewonersgroep Leefomgeving

Borssele

bewonersgroepleefomgeving@borsseledorp.nl

Aan: leden van de Vaste Commissie Economische Zaken en Klimaat
Datum: 22 augustus 2023
Onderwerp: besluit bouw nieuwe kerncentrales is controversieel

Geachte commissieleden EZK,

Zorgen

Vanuit een oprechte zorg over de leefomgeving van ons dorp Borssele (gemeente Borssele), schrijven we u in aanloop naar uw commissievergadering van 5 september 2023 deze brief.

Naar aanleiding van het nieuws (eind 2022) dat Borssele als voorkeurslocatie is aangewezen voor de bouw van twee eventuele nieuwe kerncentrales, is de nodige bezorgdheid ontstaan in ons dorp, de gemeente en zelfs provinciaal en daarbuiten.

Los van het feit dat kernenergie voor veel mensen een moeilijk en gevoelig onderwerp is, is ons uit gesprekken (met onder andere inwoners, de gemeente en EZK) en uit eigen onderzoek helder geworden dat de voorgenomen bouw een gigantische impact zal hebben op onze directe leefomgeving (natuur/landschap/landbouwgronden). Daarnaast is van andere referentieprojecten bekend dat de overlast van geluid, verkeer, stof en verlichting erg groot is. En dat voor lange tijd, zeker 15 jaar.

Wij kennen geen voorbeelden (wereldwijd) waarin kerncentrales zo dicht gebouwd zijn/worden (800 meter in ons geval) bij woonkernen.

Huidige situatie

We leven reeds met de huidige kerncentrale, Behalve ecologische verstoring door de zogenoemde inlaat en uitlaat van koelwater kan gesteld worden dat daaromtrent een zekere acceptatie is ontstaan bij de omwoners. Heel helder was overigens (zie de betreffende wetgeving, die men nu wil wijzigen) dat deze kerncentrale in 2033 zou stoppen. Het draagvlak voor de huidige kerncentrale, wordt vaak geïnterpreteerd als draagvlak voor de nieuwe centrales. We willen u meegeven dat dat vermeende draagvlak ongegrond is.

In ons (industrie-)gebied is een flink aantal rijkscoördinatieprojecten gepland en deels al gerealiseerd. Dan gaat het over de bedrijfsduurverlenging kerncentrale Borssele; verschillende windparken op zee (met aan land de nodige converterstations en hoogspanningsmasten en dergelijke); hoogspanningsstation; 380 KV verbinding Zeeuws-Vlaanderen; velden met zonnepanelen en een nog te bouwen waterstoffabriek inclusief waterstofnetwerk. Tevens zijn er plannen voor het plaatsen van enorme batterijen om energie in op te slaan.

De hoeveelheid energietransitieprojecten was dus al enorm. De ruimtelijke inpassing; behoud van landschap en leefbaarheid; de infrastructurele uitdagingen (wegennet is niet toereikend) en niet te vergeten de stroomnetwerk-problematiek waren daarmee al een grote uitdaging op het moment dat ook het eerder genoemde voornemen tot de bouw van twee extra (veel grotere) kerncentrales in Borssele bekend werd.

Toekomstige uitdagingen

Omdat het ontbreekt aan:

- voldoende beschikbare ruimte (aantal hectares in het industriegebied);
- een concrete visie (op welke vormen van energie wil men nu inzetten/wat krijgt voorrang van alle genoemde plannen, want allemaal inpassen lukt niet);
- benodigde eenduidigheid (zelfs het 'Expertteam Energiesysteem 2050' van minister Jetten betwist de voorgenomen bouw qua nut en locatie in het door hun uitgebrachte advies);
- garanties en maatregelen waardoor normen t.a.v. geluid, (fijn-)stof, luchtkwaliteit, trillingen, uitstoot van CO2, roet en stikstof en andere vormen van overlast worden gemonitord en beperkt/binnen de wettelijke normering blijven
- garanties dat ons landschap, de groene polder behouden blijft (er wordt niet alleen nu al gekapt, eerder toegezegde compensatie in de vorm van een groene buffer tussen industrie en dorp is nog niet voltooid)
- een bestendig energienetwerk, dat berekend is op nóg meer belasting
- de uitkomsten van benodigde onderzoeken (zoals het onderzoek naar koelwater/koeltorens en ook onderzoek naar de oplossing voor het langdurig en veilig opslaan van kernafval) die op zich laten wachten

zien wij de voorgenomen bouw van twee extra kerncentrales als een controversieel onderwerp.

Dringend verzoek

Als inwoners van Borssele willen wij u vragen om alstublieft in overweging te nemen dit onderwerp controversieel te verklaren. Dat geeft iedereen de tijd zich te bezinnen op het besluit dat zoveel onomkeerbare gevolgen zal hebben. En daarnaast ontzettend veel geld gaat kosten en geen bijdrage zal leveren aan de huidige wettelijk vastgesteld 'klimaatopgave 2030'.

Vele kerncentrales van hetzelfde type zijn erg uitgelopen in bouwtijd en kosten. Ook stuit(t)en zij op andere problemen (stilgelegd vanwege hitte/opwarming koelwater, of vanwege de veel lagere tarieven van bijvoorbeeld zon en windenergie, diverse technische problemen). Ook om deze reden is een zorgvuldig besluitvormingsproces van groot belang. Dat dient ons inziens doorlopen te worden door een nieuw kabinet dat daar de benodigde tijd voor kan nemen.

Dit nieuwe kabinet kan dan, hopelijk met kennis/uitkomsten van de vele nu lopende onderzoeken, een heldere visie ontwikkelen. Een visie waarin enerzijds de energietransitieopgave gerealiseerd wordt, en waarin anderzijds rekening wordt gehouden met de leefbaarheid van ons dorp en de dorpen in onze directe omgeving en het behoud van de kwetsbare natuur zoals het Natura2000 gebied dat de Westerschelde is.

Laat ons geen Doel of Duits bruinkooldorp worden, zeker niet op basis van de magere argumenten die nu gebruikt worden en de vele vragen die nog openstaan!

Hoogachtend,

Bewonersgroep Leefomgeving Borssele